

مقاله پژوهشی

مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

دوره ششم، شماره دوم، تابستان ۱۳۸۶، ۱۳۴-۱۲۹

فراوانی مصرف قطره آهن کمکی و موانع مصرف آن در کودکان ۶-۲۴ ماهه مراجعه کننده به مراکز بهداشت شهر رفسنجان در سال ۱۳۸۲

دکتر ناهید مسعودپور^۱، زینت سالم^۲، دکتر سیدمهدی سیدمیرزایی^۳، احمدرضا صیادی^۴، سکینه ابراهیمی پور^۵

دریافت مقاله: ۸۵/۴/۱۰ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۵/۹/۱۵ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۶/۵/۱۴ پذیرش مقاله: ۸۶/۶/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: کمبود آهن و کم خونی ناشی از آن، یکی از مشکلات عمده بهداشت عمومی در دنیاست و کودکان زیر ۲ سال از مهم‌ترین گروه‌های آسیب پذیر می‌باشند. تجویز آهن کمکی به شیرخوار یکی از روش‌های پیشگیری از فقر آهن است که در حال حاضر توسط مراکز بهداشتی کشور اجرا می‌شود. ولی با وجود ضرورت مصرف آهن، تعدادی از مادران علی‌رغم در دسترس بودن قطره آهن در تمام مراکز بهداشتی، به دلایلی منطقی یا غیرمنطقی از خوراندن قطره آهن به شیرخوار خود امتناع می‌ورزند. هدف از انجام این طرح، تعیین فراوانی مصرف قطره آهن کمکی و شناخت موانع مصرف آن می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی، ۱۲۰۰ شیرخوار ۶-۲۴ ماهه تحت پوشش هفت مرکز بهداشتی شهر رفسنجان در سال ۱۳۸۲ به طور تصادفی طبقه‌بندی شده انتخاب شدند. بعد از جلب رضایت مادر، پرسش‌نامه‌ای که شامل اطلاعات دموگرافیک کودک، مادر و چگونگی مصرف قطره آهن بود تکمیل شد و در صورت مصرف نامنظم، موانع مهم آن توسط مادران ارایه گردید.

یافته‌ها: از کل ۱۲۰۰ شیرخوار مورد مطالعه، ۶۱/۷٪ به طور منظم قطره آهن دریافت می‌کردند (۶۴-۵۸= CI ۹۵٪). شایع‌ترین دلیل مصرف نامنظم آهن، سیاه شدن دندان‌ها (۲۵/۱٪) و کم‌ترین علت، سیاه شدن مدفوع (۱/۵٪) بوده است. ارتباط معنی‌داری بین مصرف نامنظم قطره آهن با سن شیرخوار، رتبه تولد، سطح تحصیلات مادر، شغل و سن مادر مشاهده شد ولی با جنس شیرخوار ارتباط معنی‌دار دیده نشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به میزان بالای مصرف نامنظم قطره آهن و دلایل غیرمنطقی آن، آموزش بیشتر مادران و یا غنی‌سازی غذاهای شیرخوار با آهن پیشنهاد می‌شود. شیرخوارانی که قطره آهن را به صورت نامنظم دریافت می‌کنند بایستی از نظر کم‌خونی فقر آهن ارزیابی و درمان شوند.

واژه‌های کلیدی: آهن تکمیلی، کم‌خونی فقر آهن، کودکان

۱- (نویسنده مسؤل) استادیار گروه آموزشی اطفال، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۹۱-۸۲۲۰۰۱۱، فاکس: ۰۳۹۱-۸۲۲۰۰۲۲، پست الکترونیکی: dr_masoodpour@yahoo.com

۲- مربی و عضو هیأت علمی گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

۳- استادیار گروه آموزشی داخلی، فوق تخصص گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

۴- مربی و عضو هیأت علمی گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

۵- پزشک عمومی، پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان